

WAŻNE TEMATY:

- Klasa IIIc
- Zwyczajny–niezwyczajny
- Uczeń z pasją
- Szachy

PG3 info

Temat numeru: Szachy

ROK 2016 NR 11

WWW.PG3BP.PL

Klasa IIIc

W TYM NUMERZE:

Klasa III c 1

Wywiad z Sarą Dobryńczuk i Agatą Szulc 2

Wywiad z Karolem Fedorukiem 4

Szachy 5

Kącik językowy 12

Dodatek matematyczny 14

W tym numerze przedstawiamy klasę 3c, której wychowawczynią jest pani Agnieszka Sokolnicka. Zapewne każda klasa jest wyjątkowa i ciężko opisać taką grupę jako całość, jednak jest kilka rzeczy, które nas charakteryzują.

Jesteśmy raczej spokojni, nauczyciele zwykle nie mogą narzekać na hałas na naszych lekcjach. Potrafimy się skupić i zachować powagę, jeśli jest taka potrzeba. Nie znaczy to jednak, że nie zdarza nam się żartować i śmiać w czasie zajęć.

Wyniki w nauce mamy jedne z najlepszych w szkole. Godne uwagi jest też nasze podejście do niej: nie ma u nas osób, którym nie zależy na ocenach, każdy stara się, jak potrafi.

W naszym gronie funkcjonuje kilka mniejszych grup, w których znamy się bardzo dobrze, zawiązaliśmy w nich prawdziwe przyjaźnie. Jednak wbrew pozorom, nie jesteśmy zamknięci w swoim towarzystwie, dobrze dogadujemy się z uczniami z innych klas.

Mimo podziału na małe grupy, które nierzadko się ze sobą nie zgadzają, kiedy wymaga tego sytuacja, potrafimy się zorganizować i stworzyć coś, czego inne klasy mogą nam zazdrościć. Warta opisanie jest Wigilia klasowa, która co roku wychodzi nam świetnie – pierogi, barszcz, sianko pod obrusem – panuje wtedy niezwykła atmosfera.

Wiele osób z naszej klasy działa aktywnie w różnego rodzaju zajęciach dodatkowych – może dlatego, że prawie każdy wybrał co innego, nie rzucamy się za bardzo w oczy. Uczennice z naszej klasy przejawiają raczej sportowe zainteresowania – reprezentują szkołę w zawodach koszykówki, siatkówki czy pływackich. Dziewczyny pojawiają się też na próbach chóru szkolnego i zawsze można na nie liczyć przy organizowaniu akcji charytatywnych. Pasje pozostałych idą również w innych kierunkach – kilka osób interesuje się przedmiotami ścisłymi, jak matematyka czy chemia, inne rozwijają się w kierunku plastycznym.

Mimo wielu powodów do kłótni, złości i innych poglądów na wiele spraw, z pewnością kiedyś za sobą zatęsknimy i będziemy wspominać spędzone wspólnie lata z tęskną w oku.

Marta Wyrodek III c

Uczeń zwyczajny — niezwykajny

Wywiad z Sarą Dobryńczuk i Agatą Szulc

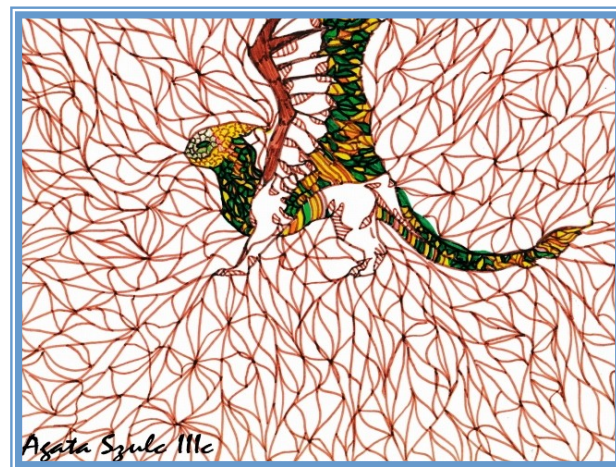
Sara Dobryńczuk IIIc

Sara Dobryńczuk IIIc

Sara Dobryńczuk IIIc

Agata Szulc IIIc

Agata Szulc IIIc

Weronika Brodacka: Czy mogę zadać wam kilka pytań?

S.D.: Tak, oczywiście.

W.B.: Jak rozpoczęła się wasz pasja?

S.D.: Rysowałam od dziecka, od zawsze mi się to podobało.

A.S.: Ja również lubiłam rysować od dziecka, po pewnym czasie zaczęłam chodzić na koło plastyczne.

W.B.: Jakich technik używacie?

S.D.: Zazwyczaj używam ołówka, najczęściej rysuję w szkicowniku, nie robię jakiś większych projektów i trochę rysuję na komputerze.

A.S.: U mnie są to najczęściej szkice, więc ołówek jest niezbędny.

W.B.: Czy zamierzacie rozwijać tą pasję i związać z nią swoją szkołę lub pracę?

S.D.: To jest raczej hobby, nie wiążę z nim nadziei, bo jest to niepewny biznes.

A.S.: Ja też raczej nie wiążę przyszłości z pasją, nie sądzę, żebym była bardzo dobra.

W.B.: Czy uczestniczycie w jakiś konkursach?

S.D.: Niestety, nie mam czasu, by realizować większe projekty

A.S.: Ciężko znaleźć jakieś konkursy dla osób w moim wieku.

W.B.: Czy dzielicie się z innymi swoimi rysunkami?

S.D.: Czasami w internecie, ale najczęściej widzi je moja rodzina

A.S.: U mnie jest podobnie, chociaż raczej nie udostępniam prac w internecie.

W.B.: Skąd czerpicie inspiracje?

S.D.: Głównie z internetu, fotografii, obrazów, rysunków.

A.S.: Ja czerpię inspiracje z książek.

W.B.: Jakie korzyści daje wam rysowanie?

S.D.: Rozwija się kreatywność, na dodatek daje to też satysfakcję z tego, że mogę dać coś z siebie.

A.S.: Zgadzam się z tym, co powiedziała Sara.

W.B.: Ile czasu zajmuje wam narysowanie czegoś, z czego jesteście naprawdę zadowolone?

S.D.: Od dwóch godzin w górę.

A.S.: Nawet do kilku dni.

W.B.: Wspominałaś o kole plastycznym, gdzie ono jest?

A.S.: To koło w Białskim Centrum Kultury, miałam rok przerwy ze względu na to, że nie do końca się realizowałam, ale w ostatnio wznowiłam działalność.

W.B.: Czy stresujecie się, gdy ktoś ogląda wasze prace?

S.D.: Nie podchodzę do tego zbyt poważnie, bo wiem, że każdy może mieć inną wizję.

A.S.: Rzadko pokazuję komuś rysunki, czasami moim koleżankom, ale nie przejmuję się za bardzo ich krytyką.

W.B.: Co najbardziej lubicie rysować?

S.D.: Postacie i zwierzęta.

A.S.: Często są to postacie, jak psy czy wilki, ale ostatnio całkiem nieźle wychodzą mi też ludzie.

W.B.: Zdarza się wam z niezadowolenia wyrzucić rysunek, czy jednak staracie się go dopracować?

S.D.: Zawsze staram się je dokończyć, a z nieudanych rysunków czerpię lekcję, żeby więcej nie popełniać takich błędów.

A.S.: Chyba z każdym tak jest, nie mam zbyt wiele do dodania.

W.B.: Dziękuję bardzo.

S.D.: i A.S.: Proszę.

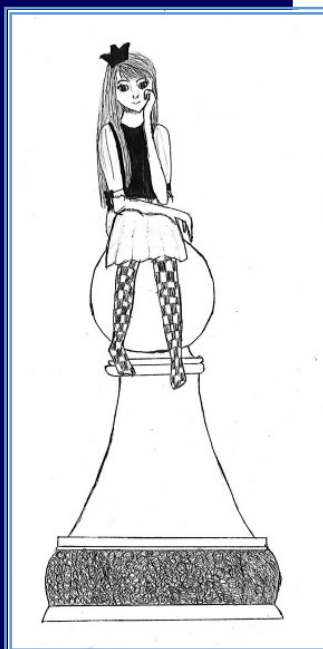

Sara Dobryńczuk i Agata Szulc

Agnieszka Rudzka kl.2c

„Szachy rozwijają u mnie logiczne myślenie i pomagają w zapamiętywaniu.”

Weronika Borowik kl.3c

Uczeń z pasją

Wywiad z Karolem Fedorukiem

Weronika Brodacka: Czy mogę zadać Ci kilka pytań?

K.F.: Tak.

W.B.: Kto nauczył cię grać w szachy?

K.F.: W szachy nauczył mnie grać tata, zacząłem gdzieś w 4 klasie.

W.B.: Czy rozwijasz tą pasję obecnie?

K.F.: Tak, jeżdżę na zawody szachowe i chodzę na koło szachowe.

W.B.: Czy granie wymaga od ciebie dużo wysiłku?

K.F.: Dla mnie granie to zabawa, jak pójdzie tak pójdzie, chyba że jestem na ważnych turniejach, gdzie można zdobyć wyższą kategorię, wtedy trzeba się trochę wysilić, ale w większości to zabawa.

W.B.: Czy jest ktoś z kim chciałbyś zagrać?

K.F.: Ciekawie byłoby zagrać z Magnusem Carlsenem- aktualnym mistrzem świata i zobaczyć, jak szybko i w jaki sposób wygrałby ze mną.

W.B.: Jak często grasz?

K.F.: Na koło szachowe chodzę raz w tygodniu, a na zawody jeżdżę z grupą z koła np. do Lublina lub na jakieś memoriały, ostatnio na przykład w Terespolu.

W.B.: Jakie cechy rozwijają w Tobie szachy?

K.F.: Szachy rozwijają u mnie logiczne myślenie i pomagają w zapamiętywaniu.

W.B.: Czy osiągasz jakieś sukcesy?

K.F.: Czasami zdarzy się jakieś 3 miejsce na zawodach, najbardziej jestem zadowolony z tygodniowych zawodów w Ostródzie, gdzie 3 zdobyłem kategorię-to było jakieś 1,5 roku temu.

W.B.: Czy masz swój ulubiony pionek?

K.F.: Tak, jest to wieża.

W.B.: Co wpływa na to jak grasz?

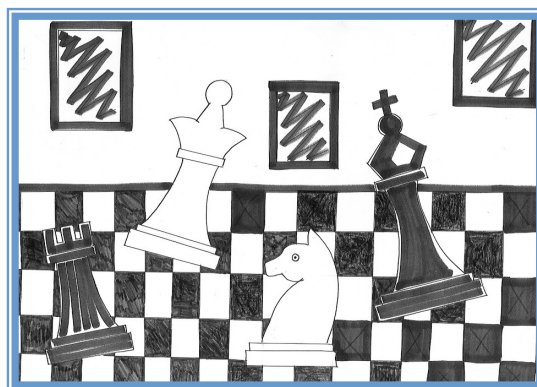
K.F.: Wypoczęcie i skupienie.

W.B.: Czy chciałbyś dodać coś od siebie?

K.F.: Polecam grę w szachy, gdyż w dużym stopniu rozwijają myślenie człowieka.

W.B.: Dziękuję bardzo.

K.F.: Proszę.

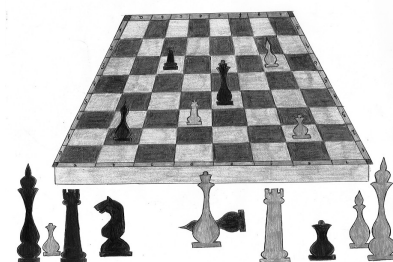

Amelia Doroszuk kl . 2e

Zasady gry w szachy

- W grze biorą udział 2 osoby
- Rozgrywa się ją na szachownicy, czyli planszy
- Na planszy rozstawia się 32 bierki (sześć rodzajów, w tym 8 pionów i 8 figur)
- Każdy pionek porusza się w innym kierunku
- Najważniejszym pionkiem w grze jest król
- Celem gry jest zagrożenie króla przeciwnika i usunięcie go z dalszej rozgrywki

Kornelia Bołejszo 1c
Nikola Mościbrocka 1c

Izabela Chwedaczuk kl. 2c

Historia Szachów

Gra zwana szachami powstała w trzecim ćwierćwieczu VI wieku naszej ery. I taką datę podaje znany angielski historyk H.J.R. Murray w dziele History of chess. Kolebką szachów są Indie. Stamtąd dotarły one do Persji, gdzie w krótkim czasie zyskały sobie wielu zwolenników.

Po podbiciu Persji przez Arabów szachy rozprzestrzeniły się na inne kraje. Gra w szachy została wzbogacona o nowe sposoby rozgrywania partii, przede wszystkim przez arabskich entuzjastów tej gry.

Do Europy szachy dotarły już w VIII-IX wieku, początkowo do Hiszpanii, Włoch i Francji, potem do Niemiec, Anglii i Skandynawii. W Rosji znane były już w IX wieku, dokąd przywędrowały bezpośrednio ze wschodu.

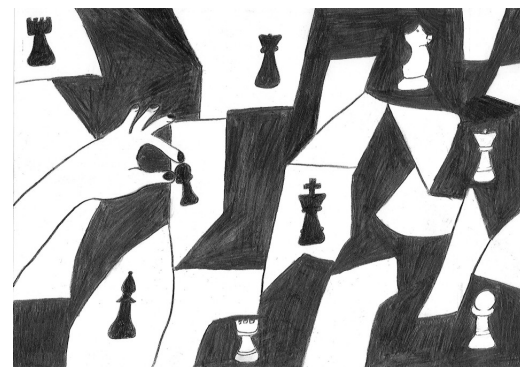
Na podstawie wzmianek w literaturze przypuszcza się, że szachy dotarły do Polski w XII wieku, za panowania Bolesława Krzywoustego. Umiejętność gry w szachy uznawana była za zaletę i zyskała sobie wysoką rangę na dworze królewskim.

W Europie szczególnie rozkwit szachów rozpoczął się w XVI wieku. Na wzrost zainteresowania nimi miała wpływ, poza innymi czynnikami, zmiana zasad gry zaproponowana przez włoskich szachistów w końcu XV wieku. Zmiana ta dotyczyła tylko ruchów dwóch figur, ale w istotny sposób wpłynęła na atrakcyjność gry.

Hetman z najsłabszej figury-poruszającej się tylko o jedno pole na ukos-stał się najsilniejszą figurą, zwiększono też zasięg działania gońca. Mając na względzie dalsze uatrakcyjnienie gry, wprowadzono specjalne posunięcie - roszadę.

Po wprowadzeniu zmian zasad rozgrywania partii, pierwszy podręcznik gry w szachy według nowych zasad opracował Lucena w 1497 roku. Następnie w 1512 roku Damiano, w 1561 Ruy Lopez a w 1601 Alessandro Salvio wydali swoje publikacje.

Pierwszy w Polsce podręcznik gry w szachy opracował na początku XVIII wieku Jan Ostroróg, jednakże nie został on opublikowany. Dopiero w 1835 roku wydano drukiem polski podręcznik gry w szachy, którego autorem był Kazimierz Krupski.

Eliza Hodurek kl. 2c

Martyna Nowicka kl. 3d

Ola Andrusiuk kl. 1d

Natalia Wiczuk kl. 2c

REGUŁY GRY W SZACHY

Grę zawsze rozpoczynają białe, co daje im pewną inicjatywę w początkowej fazie partii. Gracze na zmianę wykonują posunięcia swoimi bierkami zgodnie z zasadami ruchu dla danej bierki i jeśli wejdzie ona na pole zajmowane przez przeciwnika, zbija jego bierkę.

Szach jest groźbą zbitia króla, która musi być zażegnana przez przeciwnika w następnym posunięciu (króla nie można zbić). Mat, czyli postawienie króla przeciwnika w szachu, przed którym nie ma obrony, kończy partię i oznacza zwycięstwo gracza, którego bierka matuje króla przeciwnika. Remis występuje w przypadku, gdy:

gracze uzgodnili taki wynik partii, na planszy wystąpił pat (jedna ze stron nie może wykonać prawidłowych posunięć, a jej król nie jest szachowany), żadna ze stron nie posiada środków niezbędnych do wygranej (choćby teoretycznej), powstała tzw. martwa pozycja, czyli żaden z graczy nie jest w stanie dać mata nawet przy najlepszej grze. Partia może zakończyć się remisem (na wniosek jednej ze stron), gdy: identyczna pozycja na planszy pojawiła się trzykrotnie, jedna ze stron daje wiecznego szacha, wykonano pięćdziesiąt posunięć bez ruchu pionem i bicia dowolną bierką.

Aleksandra Czarnecka i Natalia Wiczuk 2c

SYSTEMY ROZGRYWEK W POLSKIM ZWIĄZKU

Organizator imprezy dokonuje wyboru systemu rozgrywek oraz liczby rund w zależności od przewidywanej liczby startujących zawodników, warunków gry i czasu, jaki ma na przeprowadzenie zawodów.

System rozgrywek powinien być dostosowany do rangi zawodów, a liczba rund powinna być tak dobrana, aby istniała możliwość obiektywnego wyłonienia zwycięzcy, a uczestnicy mieli szansę zademonstrowania swoich umiejętności.

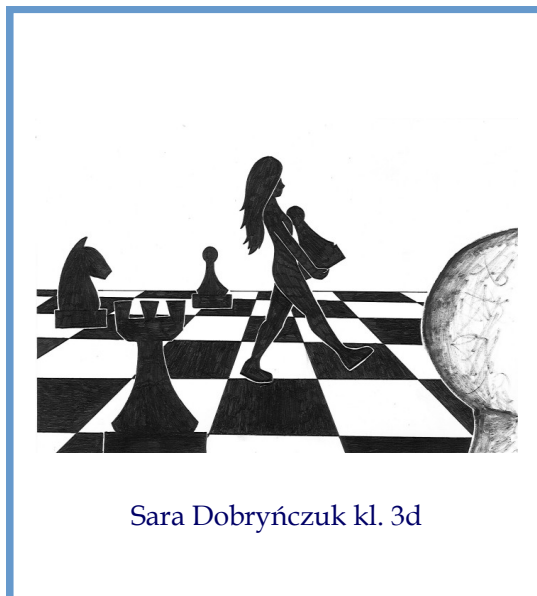
System rozgrywek powinien być dokładnie omówiony w regulaminie zawodów i podany do wiadomości wszystkim uczestnikom przed rozpoczęciem imprezy.

W imprezach rozgrywanych w kraju są stosowane następujące systemy rozgrywek:

- system kołowy
- system szwajcarski
- system pucharowy
- mecze indywidualne i drużynowe,
- system scheveningen w rozgrywkach indywidualnych i drużynowych,

Uwaga: Można również stosować kombinacje w/w systemów np. w turniejach dwustopniowych, składających się z eliminacji i finału.

Aleksandra Czarnecka i Natalia Wiczuk 2c

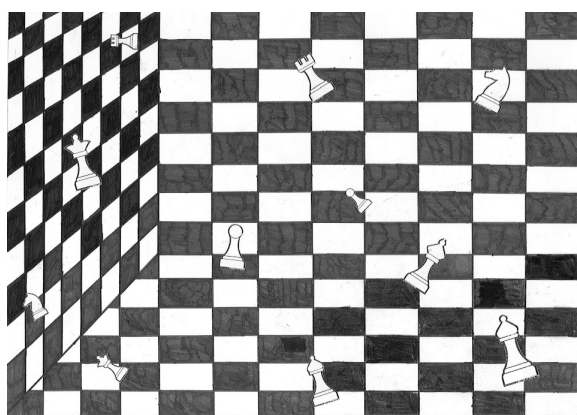
Sara Dobryńczuk kl. 3d

Szachy jako dyscyplina olimpijska

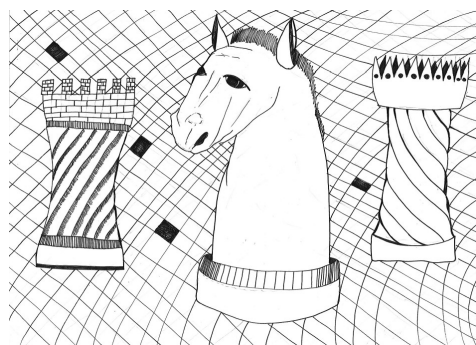
Pierwsza olimpiada szachowa odbyła się w Londynie w 1927 roku, Polacy nie brali w niej udziału. Ostatnią olimpiadą szachową była ta w 2016 roku, Polacy zajęli na niej siódme miejsce. Ceremonia otwarcia była warta zobaczenia, wiele efektów wizualnych na długo zapadło w pamięć. Była to największa olimpiada szachowa, jeszcze nigdy nie startowało tak wiele drużyn.

Największym sukcesem Polaków było zajęcie drugiego miejsca w 1939 roku w Buenos Aires. Polki natomiast uzyskała drugie miejsce w zeszłym roku w Baku. Najlepszymi szachistami świata są Rosjanie. Niemalże co roku są debiutantami w olimpiadzie szachowej. Najwięcej startów w olimpiadzie ma Eugenio Torre- pochodzący z Filipin, ma ich aż 21! Olimpiady szachowe odbywają się co dwa lata następne będą w 2018 roku w Batumi.

Hubert Wójtowicz Ic

Katarzyna Szmydka kl. 1a

Mateusz Romaniuk kl. 1c

Mistrzowie świata w szachach

Mistrzostwa świata w szachach odbywają się corocznie w zmieniającym się terminie. Aktualnym Mistrzem świata jest Magnus Carlsen ur. 30 listopada 1990 we Szwecji w mieście Tønsberg. Rozpoczął on karierę w 2002 roku, zajmując II miejsce w mistrzostwach świata juniorów do lat 12 w Heraklionie. Na mistrzostwach świata może się zgłosić każdy niezależnie od płci i wieku. Obecnym Mistrzem Polski w tej dyscyplinie jest Radosław Wojtaszek po zwycięstwie w Poznaniu na zawodach, które odbywały się od 24 marca do 1 kwietnia 2016 r.

Krzysztof Sławiński Ic

Weronika Korszeń 3a

Historia Szachów

Gra zwana szachami powstała w trzecim ćwierćwieczu VI wieku naszej ery. I taką datę podaje znany angielski historyk H.J.R. Murray w dziele History of chess. Kolebką szachów są Indie. Stamtąd dotarły one do Persji, gdzie w krótkim czasie zyskały sobie wielu zwolenników.

Po podbiciu Persji przez Arabów szachy rozprzestrzeniły się na inne kraje. Gra w szachy została wzbogacona o nowe sposoby rozgrywania partii, przede wszystkim przez arabskich entuzjastów tej gry.

Do Europy szachy dotarły już w VIII-IX wieku, początkowo do Hiszpanii, Włoch i Francji, potem do Niemiec, Anglii i Skandynawii. W Rosji znane były już w IX wieku, dokąd przywędrowały bezpośrednio ze wschodu.

Na podstawie wzmianek w literaturze przypuszcza się, że szachy dotarły do Polski w XII wieku, za panowania Bolesława Krzywoustego. Umiejętność gry w szachy uznawana była za zaletę i zyskała sobie wysoką rangę na dworze królewskim.

W Europie szczególnie rozkwit szachów rozpoczął się w XVI wieku. Na wzrost zainteresowania nimi miała wpływ, poza innymi czynnikami, zmiana zasad gry zaproponowana przez włoskich szachistów w końcu XV wieku. Zmiana ta dotyczyła tylko ruchów dwóch figur, ale w istotny sposób wpłynęła na atrakcyjność gry. Hetman z najsłabszej figury-poruszającej się tylko o jedno pole na ukos-stał się najsilniejszą figurą, zwiększono też zasięg działania gońca. Mając na względzie dalsze uatrakcyjnienie gry, wprowadzono specjalne posunięcie - roszadę. Po wprowadzeniu zmian zasad rozgrywania partii, pierwszy podręcznik gry w szachy według nowych zasad opracował Lucena w 1497 roku. Następnie w 1512 roku Damiano, w 1561 Ruy Lopez a w 1601 Alessandro Salvio wydali swoje publikacje. Pierwszy w Polsce podręcznik gry w szachy opracował na początku XVIII wieku Jan Ostroróg, jednakże nie został on opublikowany. Dopiero w 1835 roku wydano drukiem polski podręcznik gry w szachy, którego autorem był Kazimierz Krupski.

Gabriela Marczuk Milena Wawryszuk 3A

Odmiany szachów:

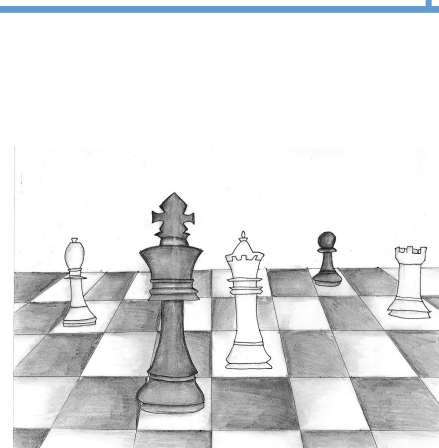
Szachy korespondencyjne-szachy rozgrywane na odległość, za pomocą poczty, e-mail i innych środków łączności lub specjalnych serwerów do gry korespondencyjnej.

Szachy "na ślepo" - szczególnie widowiskowa odmiana szachów w której partie rozgrywa się bez patrzenia na szachownicę.

Szachy losowe - znane też jako **szachy Fischera** .Od szachów klasycznych różnią się tym, że figury obu graczy (nie licząc pionów) są losowo ustawione (wieże muszą jednak pozostać po obu stronach króla, aby można było wykonać roszadę).

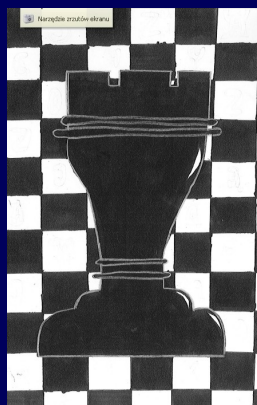
Antyszachy - interesująca odmiana szachów, która od tej klasycznej nie różni się szachownicą, bierkami lub ich zasadami poruszania się, lecz kilkoma podstawowymi zasadami.

Kloc - kolejna bardzo interesująca odmiana szachów rozgrywana na dwóch szachownicach przez dwie dwuosobowe drużyny. W drużynie gracze grają różnymi kolorami. Wyróżnikiem gry jest zasada, że bierki zdobyte przez jednego z graczy przechodzą "do ręki" partnera z drużyny, który może postawić je na swojej szachownicy zamiast wykonania ruchu bierką, która znajduje się już na szachownicy.

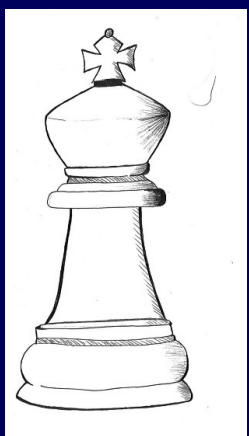
Karolina Dobrzyńska kl. 2c

Patrycja Dorosz, Emilia Jaroszewicz kl.2a

Laura Kutnik kl. 1c

„...szachy dotarły do Polski w XII wieku, za panowania Bolesława Krzywoustego. Umiejętność gry w szachy uznawana była za zaletę i zyskała sobie wysoką rangę na dworze królewskim.”

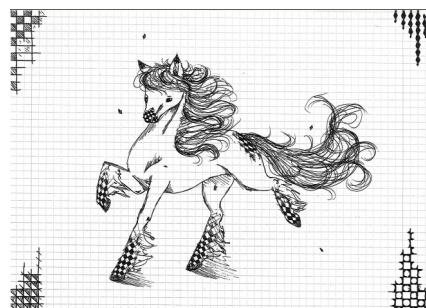

Magdalena Poniatowska kl. 3b

Nazwy figur szachowych:

- **Król**, który porusza się o jedno pole w dowolnym kierunku.
- **Goniec** porusza się po przekątnych o dowolną ilość pól. Goniec nie może przeskakiwać innych bierok.
- **Wieża** porusza się po liniach prostych o dowolną ilość pól. Wieża nie może przeskakiwać innych bierok.
- **Hetman** porusza się po liniach prostych i przekątnych o dowolną ilość pól. Hetman nie może przeskakiwać innych bierok.
- **Skoczek** porusza się w specyficzny sposób po szachownicy. Skoczek jako jedyna figura może przeskakiwać inne bierki - zarówno własne jak i przeciwnika.

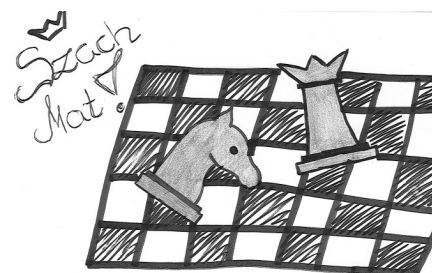
Emilia Jaroszewicz, Patrycja Dorosz kl.2a

Karolina Lizak kl. 1d

Ciekawostki o szachach:

- ◆ Teoretycznie najdłuższa gra w szachy może zawierać nawet do 5949 ruchów!!!
- ◆ Pierwsze szachowe mistrzostwa świata kobiet odbyły się w 1927 roku. Wygrała w nich Vera Menchik.
- ◆ W XVII wieku w Hiszpanii i we Włoszech pionek mógł być promowany tylko na królową, we Francji i Niemczech tylko na figurę, którą się straciło. Obecnie obowiązujące reguły zostały ostatecznie przyjęte podczas pierwszego międzynarodowego turnieju, który odbył się w Londynie w 1851 roku.
- ◆ O Szachach pisał w swoim poemacie (który powstał między 1562, a 1566 rokiem) już Jan Kochanowski. To on opisał polskie nazwy figur szachowych i przedstawił tę dyscyplinę jako grę królewską.
- ◆ Pierwsza szachownica z wyraźnie zaznaczonymi polami białymi i czarnymi pojawiła się w Europie w 1090 roku.
- ◆ Pierwszy zegar szachowy został wynaleziony przez Thomasa Wilsona w 1883 roku. Zegar jaki znamy dziś, z przyciskiem, został skonstruowany przez Veenhoffa w 1900 roku. Wcześniej np. w Londyńskim turnieju używane były piaskowe klepsydry. Partia rozegrana w 1861 roku pomiędzy Anderssen'em a Kolisch'em była pierwszą w historii partią, gdzie wprowadzono czas na partię. Klepsydra dawała każdemu graczowi 2 godziny na 24 ruchy.
- ◆ W XV wieku promocja pionka by mieć więcej niż jedną królową uznawane był za niestosowne, ponieważ symbolizowało cudzołóstwo.
- ◆ Komputer toczył pojedynki z arcymistrzem Garri Kasparowem. Pierwszy wygrał człowiek. W rewanżu rok później komputer wygrał dopiero w szóstej partii (do tej pory istnieje teoria, że w 1997 roku wbrew regulaminowi podczas gry dokonywano poprawek w oprogramowaniu).
- ◆ Najdłuższe zadanie szachowe dotyczyło mata w 290 ruchach. Wykombinował je Otto Blathy.
- ◆ Międzynarodowa Federacja Szachowa powstała w 1924 roku. Na ten sam rok datuje się pierwszą olimpiadę szachową.
- ◆ W Londynie w 1851 roku rozegrano pierwszy znaczący międzynarodowy turniej szachowy. Wygrał go Adolf Anderssen.
- ◆ Z pozycji startowej mamy osiem sposobów, by dać mata w dwóch ruchach i 355 sposobów w trzech ruchach
- ◆ Pierwsze zapisy o szachach pochodzą z Persji z lat 70 VI wieku naszej ery, choć tak naprawdę dyscyplina pochodzi z Indii.
- ◆ Polak Stanisław Ulam był współautorem pierwszego szachowego programu komputerowego. Powstał on w 1956 roku.
- ◆ Zasada by pionek w swoim pierwszym ruchu mógł ruszyć do przodu o dwa pola, pojawiła się w Hiszpanii w 1280 roku.

Klaudia Zajączkowska kl. 3d

CYTATY

*"Gra w szachy przypomina wpatrywanie się w
bezkresny ocean,
gra w warcaby - spoglądanie w głąb bezdennej studni"*

Marion F. Tinsley

*"W szachach pomóc nam mogą tylko błędy
naszego przeciwnika"*

*"Spokojne posunięcie często działa jak trzęsienie ziemi"
"To jest wyjątkowa gra. Niezależnie od tego, jak ktoś gra
dobrze w szachy,
zawsze znajdzie się ktoś, kto gra jeszcze lepiej.
Niezależnie od tego, jak ktoś gra źle,
zawsze znajdzie się ktoś kto gra jeszcze gorzej"*

Albert Horowitz

"Szachy są miarą intelektu"

*"Zawsze istnieje właściwe posunięcie.
Trzeba je tylko znaleźć"*

Ksawery Tartakower

*"Wbrew temu, co się powszechnie mówi, rola
przypadku w grze szachowej jest olbrzymia.
Przegrywa się niemal zawsze, gdy
przypadkiem trafi się na silniejszego gracza"*

"Ponoś ofiary, abyś sam nie stał się ofiarą"

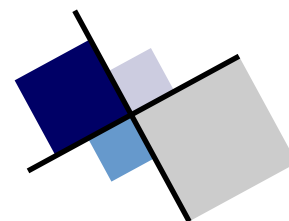
Ksawery Tartakower

*"Życie jest jak gra w szachy: po skończonej partii i
królowie,
i zwykle pionki składane są do tego samego pudełka"*

Miguel Cervantes

opracowała Weronika Korszeń kl. IIIa

CHESS

Chess is a game for two players in which each player moves 16 pieces across a board and tries to place the opponent's king in a position in which it cannot escape. In order to play chess we need a chessboard- a board that has 64 squares in two colours; and a set of pieces: a king, queen, bishop, knight, rook (castle) and eight pawns. Each piece can move in its specific way. The king is the most important piece in the game. You can win by checkmating the king. But the queen is the most powerful piece as it can move any number of free squares in any direction. The bishop moves across the board at an angle. The knight is shaped like a horse's head and the rook looks like a castle tower. The pawns have the least value in the game of chess. Can you guess the Polish names for these pieces?

ZNACZENIE IMION

W naszym cyklu przedstawiamy znaczenie popularnych imion. W tym numerze prezentujemy bardzo popularne imiona na literę P – Patrycję (w naszej szkole 9 uczennic nosi to imię) oraz Pawła (mamy 3 uczniów o tym imieniu w PG3).

PATRYCJA- Jest to imię pochodzenia łacińskiego. Patrycja jest pogodna i energiczna. Chętnie spędza czas ze znajomymi, jest bezkonfliktowa, więc łatwo można dojść z nią do porozumienia. Czasem bywa uparta, kiedy czegoś bardzo chce. Zdrobniałe formy tego imienia to: Patrysia, Pati, Patka.

PAWEŁ- Jest to dość popularne imię męskie również pochodzenia łacińskiego. Paweł ma silny charakter i jest ambitny. Nie przepada za dobrymi radami i pouczeniami. Woli sam uczyć się na swoich błędach. Potrafi radzić sobie w wielu sytuacjach jako człowiek błyskotliwy i kreatywny. Zwracając się do Pawła, możemy użyć zdrobnienia Pawełek.

Kącik językowy

Jerzy Bralczyk „Mówi się. Porady językowe profesora Bralczyka”

„W pewnym polskim programie prowadzący, co chwila powtarza sformułowanie idealny remis. Czy jest to prawidłowe? Mnie się wydaje, że nie, tak samo jak cofnął się do tyłu...”

Czy remis może być idealny?
...W pewnym polskim programie prowadzący, co chwila powtarza sformułowanie idealny remis. Czy jest to prawidłowe? Mnie się wydaje, że nie, tak samo jak cofnął się do tyłu...
(pan W. z Wiednia)

Można by sądzić, że ktoś, kto tak mówi, ma pewne wyobrażenie remisu niejako absolutnego, takiego, przy którym nie ma nawet cienia różnicy między wynikami konkurentów. Ale przecież zawsze, jeśli mamy do czynienia z remisem, to jest ton właśnie remis „idealny”: zero-zero, jeden-jeden czy piętnaście-piętnaście. Przymiotnik *idealny* nie służy, zatem odróżnieniu remisu „idealnego” od „nieidealnego”, ale podkreśleniu- trochę emocjonalnemu- tego wydarzenia.

Często wzmacniamy swoją wypowiedź dodatkowymi określeniami: na przykład kiedy się nie zgadzamy, mówimy *Absolutnie się nie zgadzam*, gdy nie dopuszczamy, mówimy *Zupełnie nie dopuszczam* albo nawet *W żadnym przypadku nie mogę dopuścić*. Nadużywanie tego typu ekspresywizmów nie jest w dobrym stylu, a niekiedy bywa śmieszne.

Dominika Sidoruk 3A

Fakty autentyczne

...Czy sformułowanie fakty autentyczne i zdarzenia autentyczne oznaczają to samo ?
(pan z Kędzierzyna-Koźła)

Słyszymy niekiedy o faktach prasowych. Określenia tego używa się niekiedy w sytuacji, w której media „wytworzyły” jakiś fakt, to znaczy podały jakieś nieprawdziwe zdarzenie do wiadomości publicznej, a tym samym wywołały pewne skutki, sprawiły, że się o czymś dyskutuje... Fakt prasowy to zatem taki „fakt”, który ma wszystkie cechy faktu... poza walorem prawdziwości. Ja również uważam, że fakty są faktami, że fakty mówią same za siebie. Kiedy mówimy, że coś jest faktem, tym samym przecież stwierdzamy, że zdarzyło się to naprawdę. W takim kontekście dodatkowe określenie: autentyczny jest zdecydowanie niepotrzebne.

W zdaniu mówiącym, że jakiś utwór (na przykład film) był oparty na faktach, częściej pojawia się słowo autentyczny – zapewne dla podkreślenia owej prawdziwości. Tu już prędzej bym tolerował połączenie fakty autentyczne – służące rozróżnieniu zdarzeń, które miały miejsce naprawdę, i zdarzeń fikcyjnych, wymyślonych – składających się na fabułę utworu. Zasadniczo fakty autentyczne to pleonazm – niepotrzebne powtórzenie tej samej treści. Rozumiem jednak osoby, które popełniają ten błąd. Kiedy ktoś pragnie podkreślić, że w odróżnieniu od wydarzeń, o których tylko się słyszało – od niesprawdzonych pogłosek – wydarzenia, o których sam mówi, nastąpiły naprawdę – nie wystarczy mu słowo fakty, i dlatego wzmacnia je dodatkowo przymiotnikiem autentyczne. Czasami, kiedy chcemy na coś położyć szczególny nacisk, bywamy nielogiczni.

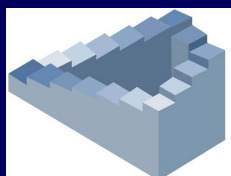
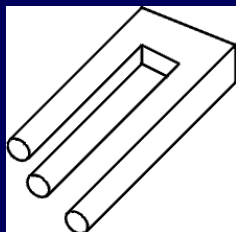
Do niedawna podobne zastrzeżenia, jak fakty autentyczne, budziła rzeczywistość realna. Mówiono, że przecież rzeczywistość z natury rzeczy jest realna – to jej przywilej! Teraz, kiedy mamy do czynienia z rzeczywistością wirtualną – rzeczywistość realna zaczyna nabierać trochę innej rzeczywistości...

I jeszcze jedno dodam, bo to ważna sprawa. Ludzie często chcą dodatkowo podkreślić to, co mówią. Przyjrzyjmy się zdroworozsądkowo wyrażeniu widziałem to na własne oczy. Przecież na cudze oczy widzieć nie sposób! Ale jeśli ktoś tak bardzo pragnie zaakcentować, że coś widział naprawdę – pozwólmy mu użyć tego nielogicznego – ale za to jakże obrazowego – sformułowania.

Na podstawie książki Jerzego Bralczyka „444 zdania polskie. Znane wypowiedzi, cytaty, powiedzenia”.

Patrycja Kuczborska 3a

„...Czy
sformułowanie
fakty autentyczne
i zdarzenia
autentyczne
oznaczają to
samo ?”

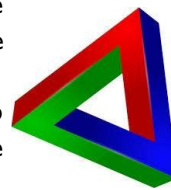

DODATEK MATEMATYCZNY

FIGURY NIEMOŻLIWE

Figury niemożliwe to takie figury, które nie mogą istnieć w rzeczywistości (w przestrzeni), a narysowane na płaszczyźnie (dzięki złudzeniom optycznym) posiadają własności wykluczające się wzajemnie. Oscara Reutersvarda (szwedzkiego artystę) uważa się za twórcę obiektów niemożliwych. To on jako pierwszy w 1934 roku stworzył popularne obecnie niemożliwe trójkąty. Trójkąty te nazywane są trójkątami Penrose'a. Penrose odkrył i spopularyzował tę figurę w latach 50 XX wieku.

Innymi pracami stworzonymi przez Reutersvarda są „diabelskie widły” lub niemożliwe schody. Kształty niemożliwe mają przede wszystkim znaczenie artystyczne, jednak są też wykorzystywane w badaniach psychologicznych.

AK

„PIERWSZA LICZBA NA KSIĘŻYCU”

Napisałam, że 11 była pierwszą liczbą na Księżycu, dlatego że taki miał numer statek kosmiczny Apollo, w którym Neil Armstrong w 1969 roku po raz pierwszy wylądował na Księżycu.

Liczba jedenaście to jest palindromiczna (czyli taką, która czytana z prawej do lewej lub z lewej do prawej strony daje tę samą liczbę) piątą liczbą pierwszą, a nawet absolutną liczbą pierwszą, czyli taką, która pozostaje liczbą pierwszą przy każdym przestawieniu cyfr tej liczby. Każda czterocyfrowa liczba palindromiczna jest podzielna przez 11. Aby udowodnić tę cechę podzielności liczby czterocyfrowych palindromicznych, wykorzystujemy cechę podzielności liczb przez 11, która mówi, że jeżeli po odjęciu od sumy cyfr stojących na miejscach parzystych, sumy cyfr stojących na miejscach nieparzystych otrzymamy liczbę podzielną przez 11, to i cała liczba będzie podzielna przez 11, np. liczba 854073 $\rightarrow (8+4+7) - (5+0+3) = 19 - 8 = 11$ 854073 jest podzielna przez 11.

Messier 11 to obiekt astronomiczny, składający się z około 2900 gwiazd, odkryty w 1681 roku zwany również Gromadą Dzika Kaczka. Odkrycia tego dokonał Gottfried Kirch, widział je jako rozmytą plamkę. W 1733 roku William Derham dostrzegł w tym obiekcie pierwsze indywidualne gwiazdy, a 30 maja 1764 roku Charles Messier wpisał ją do swojego katalogu, nadając numer 11. Gromada Dzika Kaczka znajduje się w odległości od Ziemi około 6000 lat świetlnych i nie jest widoczna gołym okiem.

Od 2001 roku liczba 11 kojarzy się ze smutkiem i rozpaczą szczególnie mieszkańcom Stanów Zjednoczonych. 11 września tego roku samolot American Airlines, lot 11, został porwany i roztrzaskał się o północną wieżę nowojorskiego World Trade Center. A są też tacy, którzy twierdzą, że wieże mogły symbolizować liczbę 11.

Jedenasta godzina jedenastego dnia jedenastego miesiąca upamiętnia się zawieszeniem broni kończącej I Wojnę Światową, które zostało podpisane w lesie Compiègne w 1918 roku, w prywatnym wagonie kolejowym, francuskiego marszałka Ferdynanda Focha. W 1940 roku Adolf Hitler chciał zmusić Francuzów do podpisania traktatu pokojowego w tym samym wagonie.

AK

SZACHY – GRA KRÓLÓW I MATEMATYKÓW

Szachy - to najstarsza na świecie gra strategiczna. Szachy to też ulubiona gra królów, grywali w nią np. król Anglii Henryk VIII, caryca Katarzyna i nasza królowa Bona. Kolebką szachów były Indie, a z nich dotarły do Persji gdzie bardzo szybko się rozwijała. Gdy Arabowie podbili Persję, gra ta rozpowszechniła się na inne kraje. Polacy poznali tą grę w XII wieku, gdy panował Bolesław Krzywousty. O tym, że jest to królewska gra, może świadczyć sama nazwa gry, która w języku perskim „shah” znaczy „władca”.

Z szachownicy (planszą do gry złożoną z 64 pól na przemian czarnych i białych) jest związana legenda o podwajaniu ziaren. Hinduski władca Scheram, chciał wynagrodzić mędrca Sessę za wynalezienie przez niego gry, którą nazwał „szachy”, i ,która mu się bardzo spodobała, zgodził się spełnić jego życzenie. Mędrzec poprosił o ziarna zboża, których ilość będzie podwajana na każdym następnym polu szachownicy. I okazało się, że mędrzec wykorzystując swą wiedzę, wprowadził w niezłe zakłopotanie hinduskiego władcy, który mimo władzy i bogactwa nie był w stanie wywiązać się z tej obietnicy. Liczba tych ziaren jest sumą szeregu złożonego z $1, 2^1, 2^2, 2^3, \dots, 2^{64}$ i taka suma wynosi 18 446 744 073 709 551 615 (ponad 18 trylionów). Zakładając, że jedno ziarno zboża waży 0, 05 g, to taka ilość zboża waży 922 337 203 685,48 t.

I tak to wiedza pokazała, że potrafi przechytrzyć władzę i bogactwo.

AK

PARADOKS BANACHA - TARSKIEGO

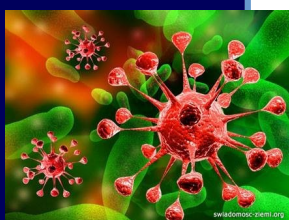
Paradoks Banacha – Tarskiego jest częściej znane jako twierdzenie Banacha – Tarskiego i mówi o tym, że normalną kulę można rozłożyć na skończoną liczbę części, a następnie poskładać z nich dwie kule identyczne z wyjściową. Twierdzenie to zostało udowodnione w 1924 roku. Banach i Tarski podzielili kulę na kawałki bez objętości i to z tych kawałków złożyli dwie nowe, identyczne z tą wyjściową kule.

Podobnie nieintuicyjnym wydaje się wariant twierdzenia Banacha-Tarskiego, z którego wynika, że ziarnko grochu (niektóre źródła podają, że chodzi o ziarnko maku) może być podzielone na skończenie wiele części, z których (przez izometrię) można złożyć kulę wielkości Słońca. I tutaj nie ma żadnej sprzeczności – kawałki podziału są niemierzalne, są bez objętości.

Tyle, że te przekształcenia dzieją się w świecie wyłącznie teoretycznym, bo w rzeczywistości prawo Archimidesa mówi, że z jednej kuli, nie wyjdą dwie kule o tych samych objętościach. Matematyka teoretyczna – to jest coś takiego jak teoretyczny obiad.

AK

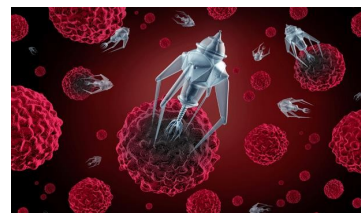
„ANIOLY NA ŁEPKU OD SZPILKI”

Dawno, dawno temu uczeni zastanawiając się nad bardzo małymi liczbami, zadawali sobie pytanie: „Ile aniołów może tańczyć na łepku szpilki?”. Wtedy to łepok szpilki był jednym z najmniejszych obiektów, które dało się zobaczyć. Obecnie łepok od szpilki do gigant w porównywaniu np. z długością Plancka, która jest mniej więcej 1020 razy mniejsza od średnicy protonu.

Przy zapisywaniu małych liczb wykorzystywana jest notacja wykładnicza np. liczba: 0,000 000 000 000 000 000 000 007, ma ona 27 miejsc po przecinku, można ją zapisać znacznie krócej, jako $7 \cdot 10^{-27}$.

Bardzo małym liczbom towarzyszy nanotechnologia, czyli nauka, która zajmuje się tworzeniem struktur na poziomie nanometrycznym, poziomie atomów i cząsteczek.

Np. w medycynie nanotechnologie wykorzystuje się przy produkcji opatrunków, plastrów, sterylnych strzykawek, opasek, ochronnych powłok, odzieży ochronnej, czepków, obuwia ochronnego, rękawic i wielu innych rzeczy. W niedalekiej przyszłości być może tak, że stworzony zostanie nanorobot (maluteńki robocik), który, przepływając naczyniami krwionośnymi, będzie naprawiał organy wewnętrzne i leczył choroby.

Przy obserwacji bardzo małych obiektów, tych niewidzialnych gołym okiem, pomóc nam może mikroskop. Ojcem mikroskopu często nazywa się Holendra Antonia van Leeuwenhoeka, który przeprowadził pierwsze naukowe badania na zeszkrobanych osadach z zębów starszych ludzi, i to on był pierwszym, który zobaczył drobnoustroje.

Małe liczby:

- ◆ 1 milimetr (mm) = $0,001 \text{ m} = 10^{-3} \text{ m}$
- ◆ 1 mikrometr (μm) = $0,000001 \text{ m} = 10^{-6} \text{ m}$
- ◆ 1 nanometr (nm) = $0,000000001 \text{ m} = 10^{-9} \text{ m}$
- ◆ 1 pikometr (pm) = $0,000000000001 \text{ m} = 10^{-12} \text{ m}$
- ◆ 1 femtometr (fm) = $0,000000000000001 \text{ m} = 10^{-15} \text{ m}$
- ◆ 1 attometr (am) = $0,000000000000000001 \text{ m} = 10^{-18} \text{ m}$
- ◆ 1 zeptometr (zm) = $0,000000000000000000001 \text{ m} = 10^{-21} \text{ m}$
- ◆ 1 joktometr (ym) = $0,000000000000000000000001 \text{ m} = 10^{-24} \text{ m}$

AK

„MIĘDZY DUCHEM A MATERIAŁ, POŚREDNICZY MATEMATYKA”

14 stycznia tego roku minęła 130 rocznica urodzin polskiego matematyka Hugona Steinhausa, współtwórcy Lwowskiej Szkoły Matematycznej i odkrywcy talentu Stefana Banacha. H. Steinhaus był wielkim popularyzatorem matematyki, napisał np. „Kalejdoskop matematyczny”. Pozycja ta popularyzowała matematykę i została przetłumaczona na 10 języków. Ten wybitny matematyk był obdarzony wielkim poczuciem humoru i znany był z dowcipnych i ciętych wypowiedzi.

Hugo Steinhaus znany był ze swojego językowego puryzmu i z zapamiętaniem tępił językowe chwasty. Listy zaadresowane Steinhaus Hugo zwracał bez otwierania, a studenta, który przedstawiał się jako Kowalski Jan, wyrzucał z egzaminu, mówiąc: Pan się tak nie nazywa!. Urzędnicy administracyjni Uniwersytetu Wrocławskiego tak bali się "podpaść" profesorowi, że wydano alfabetyczny spis pracowników uporządkowany... według imion.

A oto dwie historie pokazujące umiejętność radzenia sobie H. Steinhausa w różnych sytuacjach. Hugo Steinhaus miał prowadzić wykład, na który przyszło tylko dwóch słuchaczy. Powstał problem, czy warto odbyć go w tak nielicznym gronie. Steinhaus stwierdził: Tres faciunt collegium (troje czyni kolegium) i wykład się odbył. Następnym razem na sali oprócz Steinhausa był tylko jeden student, ale Steinhaus spokojnie rozpoczął wykład. Wtedy student przerwał: Ale przecież jest nas tylko dwóch? Steinhaus odpowiedział: Bóg jest obecny zawsze i wszędzie. Innym razem w końcu lat 60 XX wieku zatelefonowano do Steinhausa z informacją, że za godzinę na dworcu we Wrocławiu zjawi się delegacja radzieckich uczonych i profesor musi ich powitać. Steinhaus odpowiedział: Drogi kolego, jestem zdrowy na umyśle, natomiast słaby na ciele. Gdyby było na odwrót, pospieszyłbym niezwłocznie.

Hugo Steinhaus jest autorem cytatu umieszczonego w tytule, ale również i tego „**Łatwo z domu rzeczywistości zejść do lasu matematyki, ale nieliczni tylko umieją wrócić**”.

Steinhaus

AK

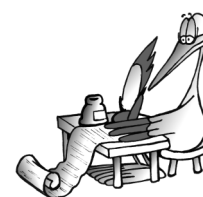
SKŁAD REDAKCYJNY NUMERU 10

1. Kornelia Bolejszo I c
2. Nicola Mościbrocka I c
3. Hubert Wojtowicz I c
4. Krzysztof Sławiński I c
5. Patrycja Dorosz II a
6. Emilia Jaroszewicz II a
7. Aleksandra Czarnecka II c
8. Natalia Wiczuk II c
9. Milena Wawryszuk III a
10. Gabriela Marczuk III a
11. Weronika Brodacka III a
12. Dominika Sidoruk III a
13. Weronika Korszeń III a
14. Patrycja Dadacz III a
15. Partycja Kuczborska III a
16. Marta Wyrodek III c
17. Katarzyna Szmydka I a
18. Laura Kutnik I c
19. Mateusz Romaniuk I c
20. Karolina Lizak I d
21. Ola Andrusiuk I d
22. Izabela Chwedczuk II c

23. Karolina Dobrzyńska II c
24. Eliza Hodurek II c
25. Agnieszka Rudzka II c
26. Amelia Doroszu II e
27. Magdalena Poniatowska III b
28. Sara Dobryńczuk III c
29. Agata Szulc III c
30. Błażej Barej III c
31. Weronika Borowik III c
32. Martyna Nowicka III d
33. Klaudia Zajączkowska III d

opiekunowie

1. Dorota Galej-Mazur
2. Dorota Stanilewicz
3. Albina Kozaczuk
4. Małgorzata Klimek
5. Agnieszka Sokolnicka
6. Iwona Kulpa

www.pg3bp.pl

e-mail: pg3info@wp.pl

